

mor. Derfor bør der som betingelse for kunstig befrugtning foreligge en skriftlig erklæring fra kvinden og hendes ægtefælle eller mandlige partner, hvor begge forpligter sig til at påtage sig det moralske, juridiske og økonomiske ansvar for barnet. Både i Norge og Sverige stilles der krav om, at kunstig befrugtning kun kan udføres på en kvinde, som er gift eller lever i et ægteskabslignende forhold til en mand, og også i dette spørgsmål er det efter min mening barnets tarv, som skal sættes i højsædet.

Som sagt håber jeg, at der her i Folketinget kan samles tilslutning til lovforslaget, og jeg håber også, der kan blive tilslutning til de synspunkter, jeg har nævnt her, eller noget i den retning. Jeg stiller ikke noget ultimatum, men vil gerne bidrage til, at den færdige lov bliver så god som muligt. Jeg håber, vi får en seriøs og grundig behandling af lovforslaget, og også vi, der ikke er med i Sundhedsudvalget, må lade os lede af de moralske og etiske principper, vi nu mener skal gælde ud fra det menneskesyn, vi hver især har – og jeg skulle måske lige sige i parentes, at det skulle vi vel også gøre ved alle andre lovforslag.

Vi må bygge vores stillingtagen ud fra vort eget menneskesyn, men vi skal gøre os klart, at det, vi beslutter her, får igen indflydelse på den kommende generations menneskesyn. Derfor er det en dobbelt alvorlig sag, når vi skal tage stilling til, hvad vi vil bruge teknikken og videnskabens resultater til, og hvad vi ikke vil bruge dem til.

Bertel Haarder (V):

Der er blevet talt om, at vi skal følge forsigtighedsprincippet, men jeg er mere tilhænger af næstekærlighedsprincippet.

Dette forslag handler dybest set om, hvornår man ikke må hjælpe folk i nød, selv om man godt kunne hjælpe dem, og selv om de har et brændende ønske og et klart behov og oven i købet måske selv gerne vil betale. Det er det, forslaget handler om: Hvornår må vi ikke hjælpe folk i nød?

Selvfølgerlig skal der være grænser, og selvfølgerlig skal vi være bekymrede, og vi skal have en lov; det er jeg med på. Men det er ikke enhver bekymring, som skal udløse offentlige regler, og måske er bekymringen mere teoretisk end reel. Måske findes der ikke ét eneste tilfælde her i landet eller i vore nabolande, hvor det problem, vi har talt om, er blevet en realitet, og hvad der er rigtigt for de fleste, behøver jo ikke

at være rigtigt for hin enkelte, som står med problemet i sit eget liv.

Lovforslaget drejer sig om tilfælde, hvor man kan hjælpe f.eks. barnløse, som gerne vil have et ønskebarn, og som gerne vil passe og pleje det barn. Selv om de er et par år ældre, end forældre normalt er, er det jo ikke sikkert, det overhovedet spiller nogen rolle. Det er en teknisk begrundelse, og derfor skal vi ikke have for klare grænser på det felt. Jeg ville egentlig helst have, at det slet og ret var lægerne, som traf beslutning om dette, ligesom de ordinerer penicillin og alt muligt andet, fordi de må foretage en konkret vurdering – i stedet for, at vi her i Folketinget skærer alle over én kam, hvorved vi helt uundgåeligt forhindrer, at nogle, som kunne have været hjulpet, kan blive hjulpet.

Lad os forestille os et forældrepar med risiko for handicap. De vil gerne have undersøgt det æg, der skal blive til et barn, men så kommer der nogle og siger: Det må I ikke, for så kunne der komme nogle andre, som vil have foretaget den samme undersøgelse, og hvor er vi så henne? Sådant lyder argumentet. Det er et dårligt argument, og det kan man bruge imod alt muligt. Ja, dengang penicillinet blev opfundet, kunne man vel sågar også have sagt: Hvad nu, hvis alle kommer og vil have penicillin til alting? Men det kan alle og enhver jo ikke, for det er lægen, der bestemmer, hvornår man kan få det, nemlig når der er grund til det. Og tilsvarende skal disse æg selvfølgelig kunne undersøges, når der er konkret grund til det, og vi her i Folketinget skal ikke lægge for mange begrænsninger.

Vi skal være på vagt over for de såkaldte etikere, som let kommer til at dyrke deres egne fornemmelser på bekostning af almindelig næstekærlighed – ja, undskyld jeg siger det. Når vi kan hjælpe konkrete mennesker i nød, skal der meget stærke grunde til at forbyde det, selv hvor alle, som kender tilfældet, er tilhængere af det.

Vi skal selvfølgelig have regler, men ikke flere, end at der er plads til en konkret vurdering af det enkelte menneskes og den enkelte families behov og muligheder. Ellers ender vi i et principrytteri, og vi ender med at dyrke vore egne bekymringer frem for at dyrke næstekærligheden. Derfor anbefaler jeg altså næstekærlighedsprincippet i stedet for forsigtighedsprincippet, og jeg anbefaler, at der bliver plads til det inden for den lovgivning, der bliver vedtaget.